

Lapilastria

AVUELA UNTO EN LA DOBLE
CUNA DEL PECHO.
EL, TRASTE DE CEBOLLA,
TU, SATISFECNO.
NO TE DEBOLUMBES
NO DEJAS LO QUE
PASO. 12

PARE, QUI
CRENA
EL BOSCO?

AMB UN AMIC
DESLOBREIKES
MOVES IL·LUSIONS,
IL·LUSIONS QUE HAI
T'HAGUEBIS IMAGINAT.

JA... JO,
NO HE
FET RES...
SOLS...
JUGABO!

QUÈ
VOL DIR
"DOMESTICAR?"

MAYA - TINC POR ON ETS?

CHIQUITITA...
QUIERO USETE SONREIR
PARA COMPARTIR TU ALEGRIA.
CHIQUITITA:
OTRA VEZ QUIERO COMPARTIR
TU ALEGRIA, CHIQUITITA.

GIRONA

Tallers: Pedret, 21 -Tel. 20 12 26
Carrer Nou, 31 -Tel. 20 22 43
Rda. Pare Claret, 21 -Tel. 20 48 34
B. Carreras Peralta, 8 -Tel. 20 17
Major de Salt, 22 -TEL. 20 50 81 83
(SALT)

**Cuida més bé la vostra
roba**

CIPRESAIA RESTAURANT

El camp i la mar catalana fan la nostra qualitat

Carrer de Carreras Peralta, 5 - Telèfon 21.56.62

BOTELLERIA CIPRESAIA

PROPERA OBERTURA

*On hi trobareu reunida la més gran varietat de
vins i xampanyes al millor preu*

Carrer de Carreras Peralta, 4

A GIRONA, AL VOSTRE SERVEI

**CAIXA
D'ESTALVIS
PROVINCIAL
DE GIRONA**

LAPILASTRA

revista mensual de Bescanó

CONSELL DE REDACCIÓ:

Angelina Casadevall, Josep Boada, Joan Vivó, Joan M.ª Viader, Dolors Viler, Pere Magrià, Francesc Frigolé, Imma Clos, Assumpció Vivó.

HI COL.LABOREN:

Jaume Casademont, Josep Palou, Lluís Vigué, Àngel Bonet, Unió Popular Bescanonina, Josep Fuses, Agustí Rosell, M.ª Angels Vilaplana, Josep Solé, Dolors Vilamitjana, Francesc Bonaventura.

Portada: Imma Clos.

Setembre 1979. Any 1, n.º 5

Imprimeix: Pagès, impremta -Anglès

Dipòsit legal: Gl. 315-79

SUMARI

Editorial, pàg. 3
Ajuntament, pàg. 4
Notícies i Comentaris, pàg. 5
Cròniques des del Senat, pàg. 6
Roba estesa, pàg. 7
L'Entrevista, pàg. 8 i 9
Què passa al Patronat?, pàg. 10
Play Back, pàg. 11
Els Drets de l'Infant, pàg. 12 i 13
Lliçons de català, pàg. 14
Conte, pàg. 15
Esports, pàg. 16 i 17
Viure Natural, pàg. 18
El camp a Bescanó, pàg. 19
Lapilastra és de tots, pàg. 20
La Bústia de Lapilastra, pàg. 21
Passatemps, pàg. 22
Racons de Bescanó, pàg. 23

Lapilastra no es fa responsable de les opinions dels seus col.laboradors.

Editorial

...“ No comprendo a quienes critican a la pobre “PIPI”, no es una niña mala, al contrarioEs traviesa, sí, pero no mala. Ella realiza los sueños de todos los niños”.

—De la seva autora, l'escriptora sueca, Astrid Lidgren de 71 anys d'edat—.

Avui parlarem de vosaltres xics i se'ns fa difícil, perquè ens agradaria que fóssiu vosaltres els qui divulgéssiu les necessitats del vostre món i no sols aquest (Any Internacional del Nen), sinó a cada instant. Puix que teniu la vida, teniu dret a ella!

Ser engendrats potser sigui fàcil, però que sigueu concebuts mitjançant l'artifici d'una probeta ens sembla massa. Que no us volem pas ni “robots”, ni homogenis, sinó fills de l'amor d'una paternitat conscient.

Créixer, parlar, caminar; l'afany per allò inconegut, és a dir despertar a la vida que una altra generació us ha llegat i assolir fer-la a la vostra mida exercint la llibertat amb responsabilitat i el respecte mutu; tenir dret a la pròpia creativitat; a l'expansió de la imaginació; l'aflorentament d'aquesta agressivitat innata lluny de la repressió o de les influències que esclavitzen, no és fàcil.

No voldríem pas fer-ne una demagògia. Sols desitjos perquè tots vosaltres menuts, sense crits, sense càstigs, amb estimulació i motivacions per les noves experiències, sentint-vos segurs de vosaltres mateixos, sense por, no sigueu “construïts” en la indiferència o l'hostilitat sinó que pogueu créixer damunt la terra on regni l'Amor i la pràctica diària de relacionar-vos amb l'Univers.

Lloc on cada u de vosaltres tingui els suficients elements per una vida digna a on aconseguir la realització de les pròpies disponibilitats. Perquè no és sols l'intel·ligència sinó la voluntat el que cal als lliures i els lliures demanen: Amor i esdevenir sers humans amb voluntat, amb règims tolerants, sense por que un jorn siguin culpabilitzats per haver gosat practicar que a la vostra edat jugar és un dret. Dret que ben dirigit porta a la llibertat i a l'aprenentatge de l'art de viure conjuntament amb els altres.

Esperem que els pedagogs, pares, les bases experimentals, etc... ho puguin demostrar: Un infant no sols necessita que se l'ensenyi a llegir, a escriure, a comptar, necessita que se l'ensenyi a valer-se per ell mateix. Demanem als Governants que ho permetin i ho fomentin per la senzilla raó que a l'hora de la pèrdua de la innocència no es produeixi a la vostra vida el trauma que us converteixi en inadaptats o frustrats a força de comparacions.

I com no? És una crida per a tots vosaltres petits que en algun aspecte sou “Diferents”, per causes que no parlarem, ni sabem, sols sabem que no les voldríem. Demanem que s'utilitzin tots els recursos i centres per a la vostra rehabilitació. Ja hem dit, però, amb amor, comprensió, sense explotació.

Podríem haver-vos escrit un conte, o dibuixar-vos flors, ocells, i l'arc iris, però és que potser, aquesta, veritablement no vagi dirigida a tu, marrec, sinó a aquell de qui encara tu depens. Perquè sense adonar-se'n -malgrat estimar-te- no et faci mal i perquè entengui encara que hi ha coses que a tu no t'agradin, cal que te les ensenyi.

Com la Gabriela Mistral, acabem dient:

“Estem malalts de molts errors i de moltes culpes, però el pitjor delictes és l'abandó de la infància”.

Perquè no hi hagi ni un nen sol!

Ens agradaria tant que ens escriguéssiu!

LAPILASTRA

AJUNTAMENT

El passat dia 27 de Juliol es constituí el PLE de l'Ajuntament en sessió ordinària i en primera convocatòria, amb l'assistència de tots els seus membres, llevat del Conseller Manuel Soley per malaltia.

Aprovada l'acta anterior es passa a l'ordre del dia i es prengueren els següents acords:

1— Davant l'exposició del Sr. Batlle de les gestions realitzades per la CAMON (Coordinadora d'Ajuntaments per la Moratòria Nuclear) i després d'un detingut estudi i discussió s'aprova integrar-s'hi i col.laborar als treballs que s'estant efectuant. Per tant s'assabenta que el dia 28 a les 5 de la tarda, a la Casa de la Vila, tindrà lloc una reunió informativa amb la tal Coordinadora.

2— Els tinents d'Alcaldia Srs. Serra i Comerma donen compte de les últimes reunions mantingudes amb la Comissió Gestora de la Mancomunitat Intermunicipal "TER-BRUGENT". Es decideix entrar a formar-hi part i demanar l'autorització superior reglamentària. Queden nomenats i ho accepten com a representants d'aquest Municipi a la dita Comissió els dos esmentats: Srs. Serra i Comerma.

3— El Sr. Batlle proposa l'edició per part de l'Ajuntament d'un Butlletí d'Informació Municipal amb publicació mensual.

S'obre ample i apassionant debat i no s'arriba a la unanimitat per la qual cosa es passa a la votació nominal.

Es vota: Editar-se independent de qualsevol altre publicació amb cost a càrrec de l'Ajuntament o bé que formés part del text d'aquesta revista local i mensual que és "Lapilastra".

Vots: Publicació independent: El Sr. Batlle, Comerma, Frigolé, Boada i Coll. Amb combinació amb aquesta revista: El Srs. Masferrer, Serra i Campasol.

S'abstingueren: El Sr. Ruiz i la Srta. Clos.

S'acorda doncs l'edició independent i a càrrec de l'Ajuntament.

4— S'aprova que amb motiu de les vacances de membres del Consistori i en especial del Sr. Secretari Titular, durant el mes d'Agost se celebrin Permanents els dies 17 i 31, deixant el proper Ple per al dia 7 de Setembre.

5— Precs i preguntes amb intervencions dels Srs. Representants de Vilanna i Montfullà sobre problemes d'aquells nuclis. I amb ells finalitza el PLE sense cap intervenció del públic.

El dia 28 de Juliol aquí a Bescanó els representants de la CAMON dels pobles de: St. Hilari, Anglès, La Cellera, Amer, Espinelves, St.Feliu P., Arbúcies i Hostalric decidiren convocar els 163 pobles afectats per les explotacions d'Urani a la nostra província, per tal d'animar-los a adherir-se a la recerca d'una informació tècnica i repartir-nos el seu cost. Per tant s'acordà fer una reunió entre tots els convocats el dia 18 d'Agost, al Cinema Unió d'aquí Bescanó.

I així fou el dia 18. A la taula de la CAMON hi havia els delegats dels pobles d'Anglès, Arbúcies i St. Hilari. Els conferenciants eren Pere Carbonell, físic nuclear, Oriol Cabré

biòleg de la UAB, i Santi Vilanova, periodista i sociòleg. Presidia el nostre Batlle Llorenç Carreras.

Entre els assistents hi figuraven destacades personalitats representants de les nostres comarques dels partits polítics, Convergència i Unió i Socialistes de Catalunya.

Últimament s'ha adecentat aquesta plaça pintant les senyals de trànsit i els "bordillos" però hi quedaria molt bé el nom de "PLAÇA DEL BELL LLOC".

Foto: Magrià.

El nostre Alcalde i d'altres membres del Consistori, contemplant el foc que ben a prop nostre va cremar en aquest últim mes.

Foto: Magrià.

NOTÍCIES I COMENTARIS

ASSEMBLEA DE LA CAMON A BESCANÓ

El nostre Batlle, Llorenç Carreras en un moment de la seva disertació.

Elproppassat dia 18 d'Agost a Bescanó va tenir lloc una reunió de la Coordinadora d'Ajuntaments per a la Moratòria Nuclear (CAMON).

Aquesta Coordinadora la formen representants dels Ajuntaments d'Amer, Arbúcies, Anglès, La Cellera, Bescanó i Sant Hilari.

D'un total de 162 municipis convidats, van fer acte de presència un total de 22.

Presentes a l'acte hi havia els senadors Jaume Casademont, per Convergència i Unió, i Francesc i Lli.Rahola pels Socialistes.

Es va discutir : 1er. punt: Els objectius. Recollir informació positiva i negativa de l'explotació de l'urani. Promoure campanyes de sensibilització, i gestionar a nivell administratiu i polític, per tal d'impedir l'explotació de l'urani.

2on. punt: Presentació del gabinet tècnic. Pere Carbonell, físic nuclear, Josep Puig, enginyer industrial, Oriol Cabré, bibliotecari, i Santi Vilanova, periodista i sociòleg.

3er. punt: Recollir informació d'entitats internacionals, grups de defensa antiurani i estudi de l'impacte socio-econòmic de l'explotació de l'urani.

Acaba la reunió amb una actuació del nostre grup Play Back Onacseb.

Periodistes i Televisió Espanyola es donaren cita en aquesta reunió.

CRÒNICA DE "JOIA NOSTRA"

Sil La sort aparegué de nou el passat 21 de juliol a ROSES. Després d'haver berenat junts amb la colla "MARBOLENY" de LES PRESES, anàrem al lloc del concurs -al camp de futbol-, on la colla "JOIA NOSTRA", tornà a guanyar el primer premi.

Seguidament, el proper concurs tindria lloc a SANT FELIU DE GUÍXOLS el passat dia 25. Llúiren un altre primer premi.

A continuació la nova competició es realitzà el dia 29 de juliol a SANT JOAN DE LES ABADESSES. El matí la colla participà al concurs de revesses. Aquest concurs ja és costum fer-lo. Després, dinàrem tots plegats en un lloc molt fresc. Ja en acabar de dinar ens traslladàrem al camp d'esports, lloc del concurs. Aconseguiren un altre primer.

Ara la colla "JOIA NOSTRA", tornà a sortir a ballar el dia 12 d'agost a BESCANÓ. Aquest concurs va servir per animar una mica més la FESTA MAJOR. Mentre la colla JOIA NOSTRA, ballava tranquil·lament la segona sardana lluint, una mà els va dir que pleguessin.

Però, molta és la gent que es pregunta per què varen plegar?, per buscar "follon"? Bé, doncs la colla hagué de retirar-se per fer-se un bé a ella mateixa. Es varen equivocar al repartiment de la primera i, com que no convenia pas que la colla és quedés amb un tercer, fou millor retirar-se i com si res no hagués passat. Només plegà per això.

Agraim molt sincerament la meravellosa placa que aportà l'escola "SAN CRISTOBAL".

— El dimarts dia 14 tocà anar a MANLLEU. El lloc del concurs era un lloc meravellós, alegre i romàntic. Novament es varen quedar el primer premi.

A l'endemà vàrem anar a acampar a SANT MIQUEL DE FLUVIA. Ens divertírem molt. Tornàrem el diumenge dia 19. Cal dir també que el dissabte dia 18, ballaren a ROSES, on feren el primer. Després d'aquest concurs dormírem a les nostres respectives tendes. Tot va anar molt bé.

DOLORS VILAMITJANA

CONCURS DE SARDANES DE BESCANÓ

Dins del programa de la Festa Major, es celebrarà el diumenge dia 12 d'Agost, a les set de la tarda, un concurs de colles sardanistes infantils i juvenils de les comarques gironines.

El concurs es va fer al Camp de Futbol de Bescanó organitzat per la Comissió de la Festa Major i la Secció de Sardanes de l'Associació Familiar "Alba Bescanonina".

Hi prengueren part set colles infantils i cinc juvenils aconseguint un èxit de públic.

Les colles de Bescanó "Rebrols de l'Avi" i "Joia Nostra" i "Rebrols de Bescanó" participaren fora de concurs i s'els atorgà una placa commemorativa.

La colla "Roses Joventut Dansaire" de Roses guanyà a la categoria de Juvenils i la colla "Mainada" d'Olot a infantils.

A efectes del Campionat de Catalunya de la Unió de Colles Sardanistes, i dins de la categoria d'infantils, el primer lloc del concurs de Bescanó ha estat per la colla "Rebrols de Bescanó".

BALLADES DE SARDANES

L'Agrupació Sardanista REBROLLS DE L'AVI, anuncia les properes audicions de sardanes:

Dissabte dia 1 de Setembre: Orquestra FOMENT DE LA SARDANA de Torroella.

Dissabte dia 15 de Setembre: Orquestra TIBIDABO de Barcelona.

Aquestes audicions seran a les 10 de la nit.

CURSET D'ENSENYAMENT DE SARDANES

L'Avi Guillem convoca a tothom qui hi pugui estar interessat per al nou curs d'ensenyament de sardanes que s'iniciarà el proper mes d'Octubre.

Fins avui ha estat nombrosa l'assistència a aquests curssets. Sobretot quant a infants, nenes en particular.

No cal dir que a aquests curssets poden anar-hi adults. No cal tenir vergonya de ser-ne aprenents.

L'Avi Guillem també fa una crida particular als nens del nostre poble. Que s'animin; que la sardana tant es per a nens com per a nenes i tant per a dones com per a homes.

FESTA DE LA "DIADA DE L'ONZE DE SETEMBRE

Elproppassat dia 24 es reuniren l'Ajuntament amb la Comissió de la Festa de l'11 de Setembre, per a decidir els festeigs a celebrar la Festa d'enguany.

Es va decidir celebrar dita Festa el dia 8, donat que l'11 s'escau en dimarts, dia de treball.

Hi haurà gran cantada d'Havaneres a la Plaça de la Vila, i tot seguit ball popular. Hora: les 9 del vespre. Es repartirà coca gratuïtament i funcionarà servei de bar.

L'infatigable ROBERT ensenyant la nostra dansa en un improvisat escenari.

JA TENIM L'ESTATUT, I ARA QUÈ?

La setmana passada vàrem estar a Madrid seguint les negociacions de l'Estatut que paral·lelament portaven els capdavanters dels partits polítics a la Moncloa i el Congrés.

Finalment el dimarts dia 7 la Ponència aprovà el Projecte d'Estatut d'Autonomia de Catalunya. Tothom estava content, però crec que ningú totalment satisfet. "És un bon Estatut!" era l'opinió més generalitzada.

Ara falta el referèndum a Catalunya que sembla es farà el novembre i si és positiu, passarà a l'aprovació dels Plens del Congrés i del Senat i finalment la signatura i proclamació pel Rei i a partir d'aquell moment sí que ja tindrem la nostra autonomia, l'autonomia que ens dóna l'estatut de Sau, encara que el contingut final no sigui exactament el redactat a Sau.

Un cop aquests tràmits fets, eleccions al Parlament de Catalunya, elecció del President de la Generalitat i nomenament del Govern de Catalunya.

No vull entrar en detalls d'anàlisi de si l'Estatut és més o menys bo, si ens dona les fites d'autonomia que voldríem o no, si és millor o pitjor que el del 32. És cert que el seu contingut podria ser millor, però no és menys cert que fins ara no teníem res i ara tenim aquest Estatut, per uns curt i per altres llarg, però que en definitiva conté unes bases essencials des de les que és possible reconstruir Catalunya. Ens retorna la nostra identitat com a poble i com a nació (encara que l'anomeni nacionalitat), el nostre dret a autogovernar-nos, i la nostra llengua. Des d'aquestes bases hem d'ésser capacos de retrobar-nos com a poble, enfortir-nos, organitzar-nos i amb seny i coratge anar assolint fites més altes que ens donin un dia aquella autèntica autonomia que tots somniem i que l'hem d'assolir així poc a poc, assenyats i per tant allunyats de qualsevol camí que mai més no ens porti a la violència.

Estem per tant a pocs passos de la nostra autonomia. Podrem autogovernar-nos, l'eterna aspiració dels catalans, però, i a partir d'aquest moment anhelat, què...?

Aquesta és la nostra gran responsabilitat. Això és un repte. En entrar en aquesta nova etapa s'haurà acabat la nostra eterna queixa reivindicativa; ja no podem dir que tot el que no ens va bé en tenen la culpa els de Madrid els del govern centralista.

Ja sé que encara el govern de Madrid, mentre durin els trapassos, tindrà moltes facultats, i és possible que es pugui acusar de retard i que no ho fa prou bé. Però el repte de veritat a què està enfrontat el poble de Catalunya és que durant aquest període transitori de traspàs de funcions de Madrid al govern de la Generalitat haurà d'anar acompanyat d'un canvi de comportament de tots els ciutadans.

Els catalans tenim el defecte que sempre recolzem més en la nostra història que en la visió clara del nostre futur. Ressuscitem els fets històrics per palesar el que fórem i enyorar el que voldríem ser. Ara que gaudirem dels nostres plens drets a autogovernar-nos, caldrà evidentment que fem memòria del nostre passat i d'acord amb la història fem anàlisi del que Catalunya fou i perquè ho va ser.

Hem de recordar que Catalunya en essència és pobra, que no tenim riqueses naturals i que s'ha fet rica amb l'esforç, sacrifici i enginy dels catalans, l'estalvi revertit al progrés, la capacitat d'organització que ens feren capdavanters de tots els processos industrials.

Gràcies a aquesta fortalesa Catalunya s'enfortí i arribà a fites enyorades que ara, en recobrar els nostres drets i la nostra personalitat com a poble, esperem tornar a assolir.

És aquesta la gran responsabilitat de tots en aquest moment històric. Hem de demostrar que encara resta a

Catalunya la indomable voluntat de ser. Que som capacos d'autogovernar-nos i tornar a ser forts.

Tot això no ho podran fer sols ni el nou Parlament de Catalunya, ni el Govern ni el President de la Generalitat que surtin elegits. Ha d'ésser un esforç comú de tot el poble català.

En aquests anys de centralisme hem agafat molts vicis. De fora ens han arribat corrents que han arrelat, minvant la nostra personalitat i perdent força les virtuts pròpies dels catalans.

Si volem ésser forts, si volem que triu la nostra autonomia, hem de tornar a treballar com abans, organitzar i produir racionalment. Establir unes adients relacions socials que retornin un conuiu agradable, sincer i esperançador.

Els empresaris catalans han de fer reeixir la seva il·lusió de crear i prosperar; els treballadors han de tornar a la feina amb alegria i esperit de superació. Les patronals i sindicats han de pactar amistosament i establir una convivència laboral que esperoni a tots a refer el món industrial. La pagesia, abandonada fins avui, ha de rebre l'ajut de tots i ser font de riquesa del nostre país, restant al camp la joventut fins ara forçada a deixar-lo. La nostra cultura, recuperada la llengua, ha de tornar a ser guia i flama del nostre poble. La gent ha de tornar a somriure...

Això i moltes més coses hem de voler. Si és així, Catalunya tornarà a ser rica i plena. Els catalans ens haurem retrobat.

Benvingut l'Estatut! Curt o llarg, bo o dolent, valorem el que representa. Hem recuperat els nostres drets com a poble i com a nació. Alegrem-nos i fem tots quelcom perquè si en la lletra li falta contingut, en l'esperit l'omplim entre tots cada dia més.

JAUME CASADEMONT I PERAFITA
Senador per Girona

ROBA ESTESA

He tornat a abocar-me al safareig. L'aigua corre tranquil·la sobre l'empedrat del fons. No hi ha bramador que la deturi. Ha desaparegut l'escala per baixar-hi i les lloses de ceràmica del rentador jemequen esclafades per una pared de formigó.

Que lluny són aquells matins sorollosos de dilluns i dimarts en què les dones hi acudien amb carretons carregats de cubells o galledes i cossis i altres atuells plens de roba a fer la bugada de la setmana. No hi mancava la galleda d'aigua calenta, l'ampolla de lleixiu, la pastilla de sabó, les escames i la bossa de blau, la fusta de rentar i la picadora.

Solia assegurar-me a la paret del davant cama ací cama allà o bé amb ambdues pengim pejam sobre l'aigua. L'aigua feia espill i reflectia el cel, els núvols i les dones brandant picadores, esbandint, fregant o aclarint la roba. El vaivé de les onades els donava unes formes grotesques. Les aranyes teixien sota el pont de l'escaleta entre els blets de la paret i la volta les seves teles, era un lloc estratègic, els mosquits hi queien a pilons. De tant en quant apareixien per sota la volta unes fulles de canya, un grapat de verdolagues, unes pomes corcades que es barrejaven amb la barromera del sabó i tot junt fent processó a poc a poc, amb parsimònia caminaven cap a estimbar-se al vessador. Els teixidors hi feien alguna passada per veure si hi trobaven alguna cosa per menjar. Els calabutins no s'immuntaven i tot fen capbussons i movent frenèticament la cua seguien pastorant la molsa que creixia a la paret arran d'aigua.

D'aquells pilons de roba, se'n desprenia un baf d'intimitat. Era com tota una família abraçada aquell amuntegament de camises, calces, faldilles, llansols, cuixots, i mànegues, però sense vida, com si esperés del sabó i l'aigua una redenció que li permetés tornar a viure.

Les dones rentaven i xerraven. Es parlava de tot i solia ésser tema de conversa l'última que havia marxat. Quan la conversa derivava cap a un tema una mica escabrós, quan es parla d'alguna parella que havia celebrat la pascua abans que el ram, d'algun infant que havia nascut abans de temps, “- ho sé

de bona font, la Tula ha dit que, de setmesó no en te res-” o que en alguna casa la jova i la vella anaven a la grenya, de seguida alguna donava la veu d'alarma... Dones!... Que hi ha roba estesa. Aixecaven el cap i em miraven, unes amb simpatia, altres una mica molestes per haver hagut d'interrompe una conversa que els agradava. Jo començava a esverar-me.

Alguna criatura, plorava i movia enrenou perquè volia rentar com ho feia la mare i reclamava la picadora, el sabó i una peça de roba que de puntetes feia arribar fins a l'aigua. -“No veus que et mullaras criatura...”.

Quan s'ajupien per donar blau, alguna vegada els hi veia les metes....aquelles formes em produïen una estranya torbació i per dissimular-la m'entretenia contemplant alguna libèl·lula que, despistada volatejava a frec de l'aigua o amb el taló de l'espardenya rascava la molsa de la paret que queia a l'aigua i seguia la corrent. Les dones que rentaven més avall m'increpaven. Tú!...Si ens embruts l'aigua ja te'n pots anar a “cateua”. La meva situació començava a fer-se insostenible...

De sobte alguna furgava el fons del cubell i deixant la feina, fent grapat amb les mans en mig de les rialles de complicitat de les altres em tirava aigua; jo

marxava abans que la cosa empitjorés. Anava a donar un tomb per l'escorxador a l'hivern, a l'estiu als fruiters que hem semblava que podien tenir alguna fruita madura o verolada i em preguntava, què volia rentar aquella que tu no ho poguessis veure...

Hi tornava quan no hi havia ningú. Aixecava el bramador, deixava escapar l'aigua. Solia trobar-hi alguna agulla de monyo, alguna agulla de cap, algun tros de sabó, algun botó i fins alguna vegada alguna pessa de cinc o deu cèntims que segurament, mal desades en alguna butxaca de davantal ó calces amb el rentar havian relliscat cap al fons de l'aigua. No cal dir com era celebrada la troballa, amb regalèssia, pega o caramels.

Hi vaig aprendre a nedar. A les nits d'estiu m'hi banyava nu, amarat de lluna. M'estirava sobre les llosses del rentador i encerclat d'incomprensions i silencis deixava que hem mullés la rosada.

Ara ja fa molt de temps que sé què volien rentar aquelles dones quan hem feien marxar, quan hem tiraven aigua. No era tan roba estesa, com es pensaven elles, però molt més del que hem pensava jo.

Hi passo molt sovint i penso, tant mateix eres feliç, quan eres roba estesa.

JOSEP PALOU

Últimament s'ha adecentat aquesta plaça, pintant les senyals de trànsit.

L'ENTREVISTA

Per: Pere Magrià i Pou

He anat a cal metge! Aquesta és sempre la frase que hom diu quan realment es troba fotut i s'ha d'anar a fer visitar. Però aquest no és el meu cas per ara. He anat a visitar el Dr. LATORRE i no que ell me visiti.

Parlar del DR. LATORRE a Bescanó i pobles de l'entorn és un tema quotidià; a vegades per desgràcia degut a l'enfermetat d'un membre de la família, sovint pel fet d'anar-se a posar una injecció, i fins i tot per tal que firmi una defunció.

Feia ja algun temps que pensava portar-lo a la meua secció de LAPILASTRA, però com que ell també n'és col.laborador, anava esperant que no sortís cap seu article en el mateix número.

Abans que tot, li agraeixo el ser rebut a casa seva de seguida, ja que com tothom sap, pocs són els moments del dia, on no s'hi trobi gent a la "sala d'espera". L'amabilitat amb què sempre rep el malalt s'ha demostrat una vegada més. I deixo ja de presentar-lo engegant el magnetofon...

— A quina edat se li va ocórrer per primera vegada l'estudiar medicina? I com va ser que elegís aquesta professió?

— En acabar el Batxillerat, o sigui els 17 anys, llavors es feia selecció entre Ciències o Lletres. Jo vaig escollir Ciències i dintre d'aquestes la medicina, doncs vaig comprendre que aquesta era una carrera on quan hom l'acaba tenia la facilitat de trobar treball sense fer quasi cap mena d'instal.lacions costoses. No en canvi per exemple la de Farmàcia que cal disposar d'un capital per obrir la tenda.

— Així, és a dir, no li venia de família aquesta professió...

— No ja que el meu pare era empleat de banca i a casa no hi entrava cap auxili econòmic, ja que llavors no existien els punts familiars ni res de tot el que hi ha ara. És a dir, tant cobrava un casat com un solter. A casa eren els meus pares i cinc fills, i crec recordar que llavors cobrava el meu pare 400 ptes. al mes.

— Sortint de la universitat, on va prestar els seus primers serveis?

— Jo vaig acabar la carrera el dia 16 de Juliol de 1936, o sigui tres dies abans de començar la guerra ja que a Barcelona va començar el 19. Aquell dia hem trobava a la Diagonal on hi va haver un tiroteig, resultat del qual un home va caure ferit degut a una bala que li travessà el pulmó de banda a banda.

Aquest va ésser el primer servei; encara que ja estava com intern a l'Hospital de Sant Pau inclús d'estudiant.

— De llavors fins arribar a Bescanó, a quins llocs va estar com a metge?

— Durant la guerra vaig estar en una "barco—hospital" de les "Fuerzas Republicanas" com a metge i vàrem anar a Mallorca. Després al front d'Osca on hi vaig estar uns 8 mesos. D'allí vaig ésser destinat al Nord i llavors vàrem passar a França. Vaig acabar la guerra amb la graduació de capità - metge. Llavors vaig estar com a metge a Vilobí durant 20 anys i vaig venir a Bescanó el Febrer del 1959, o sigui fa ja 20 anys.

— Com va ésser que es decidís ja definitivament per Bescanó?

— Bé, hi va haver un concurs de trasllats. Jo vaig demanar una sèrie de poblacions com Mataró, Granollers, Terrassa, Bescanó i Anglès. Lògicament era per tenir més facilitats d'estudiar la meua mainada.

— Per cert, li deu agradar Bescanó, ja que s'ha quedat aquí definitivament...

— Aquí he trobat en primer lloc, molt més acolliment, més facilitats d'estudis, més possibilitats econòmiques... i per altra banda quan hom es va fent gran es torna més sedentari diguem-ne.

— Canviant de tema, què me'n diu de la salut dels Bescanonins?

— Avui dia hi ha una Seguretat Social que tothom en protesta, però potser dona peu a què la gent es faci visitar més sovint. No existeixen ja pràcticament infermetats infeccioses, avui dia no es mor ja de tifus, sinó d'accidents de treball o de trànsit, especialment la gent jove, i la vella de càncer o cor.

— De quina infermetat més sovint patim?

— Es molt difícil pronunciar-me amb aquest tema. Hi ha dos factors, per exemple: hi ha la joventut que pateix petites epidèmies de tipus bronquial i gripal moltes d'elles produïdes pel tabac, i l'altra tipus en les persones que avui dia veuen cada vegada més coses degeneratives d'ossos. La major part de baixes per malaltia de tipus que no siguin greus és l'artrosi, que podríem dir que és un 20 per cent. Es de remarcar també, que el gener d'ara fa dos anys, jo tenia 7 individus amb càncer de pulmó.

— Així de càncer, quin número aproximat tenim l'any...

— Aproximadament d'uns quatre a cinc anyalment, és a dir, de nous per primera vegada. Una malaltia que s'agafa molt ara es la que la gent diu d'infecció de la sang, és a dir la leucèmia. Últimament s'han vist varis casos en pocs anys.

— Vostè és dels que creu que la malaltia, sigui quina sigui, se li ha de fer saber al pacient, o pel contrari, opina que li ha d'amagar?

— Amb això hi ha dos vertents. Sembla que si una persona és profundament religiosa o té un fonament cultural suficient es pot dir-li ja directament. Aquí a Espanya generalment seguim dient-li que té una "mala peça", un bronquitis fort, etc., i llavors passa que no se li cura mai.

— Moltes deuen ser les nits que ha de sortir en alguna urgència oi?

— Relativament poques. Passa en realitat que com que jo treballo des de les set del matí fins a les dotze o una de la nit, llavors entrem ja a la matinada. Per tant de nit no surto mai. És molest a la nit si estàs al llit, però si no hi estàs ja no ho és.

— Opina que el poble de Bescanó hauria de tenir més d'un metge, o com a mínim un dispensari públic?...

— Crec que faria falta un dispensari públic. He parlat sempre que el dia que jo hem jubili si és que estic un xic gamat, no m'agradaria que em vinguessin a despertar a la matinada, doncs no estaria en condicions.

Jo sempre he dit a l'Ajuntament que abans de jubilar-me disposessin d'un lloc públic, sigui dispensari, hospital, la casa del metge. A Sanitat se li podria demanar la construcció de la casa del metge, ja que a Vilobí així ho varen fer.

— Que la seva jubilació es ja a la vora...

— Serà als 70 anys. Ara en tinc 66, per tant, en falten quatre anys.

— Aquesta vitalitat que sempre ha tingut per a treballar, a què creu que es deguda?

— A fer bondat de la bona. No fumo, no bec cap mica d'alcohol, no prenc cap mica de grasses. Actualment i degut que tinc la pressió alta a resultes del treball no prenc tampoc sal. L'Església recomana durant la quaresma fer dejuni i abstinència, qual cosa és saludable per al cos i per a l'ànima.

— Es considera ben pagat un metge rural per part de la Seguretat Social?

— Si partim de la base que el pagament, és a dir, el sou que rep un és pel treball que fa, si comparem moltes vegades l'assistència que fan pel que reben, jo crec que estan ben

pagats. Si realment el metge està un parell d'hores a la consulta, jo crec també que el paguen suficientment. Ara bé, si un senyor ha de treballar com em passa a mi, quinze o setze hores cada dia, llavors potser sí es insuficient, ja que s'ha de comptar amb despeses de desplaçament, com són la gasolina, avaries del cotxe, etc.

— Què opina com a metge sobre la legalització de l'avortament?

— Hi ha dues consideracions en aquest aspecte, la de tipus religiós i la de tipus mèdic. Avui dia inclús en les nacions que han establert l'avortament hi ha un percentatge molt gran de metges que no l'admeten. Aquí a Espanya no crec que s'arribi a fer. Potser es fa d'amagat, però passa que després de l'avortament la pacient no té confiança amb el metge. Jo tinc un germà ginecòleg i es troba amb aquests casos, i s'hi nega, però llavors la pacient s'ho va a fer a Anglaterra.

— Portant com vostè du, una vida tant agitada i enfeïnada; no ho trobarà a faltar el dia que es jubili?, li sabrà greu?

— Tothom té programada la seva vida per una sèrie de circumstàncies, i fets que hauries volgut fer i no has fet. Jo tinc ja programada la meua vida per després de la jubilació, ja que he d'escriure, tinc una sèrie de factors i treballs que podré fer mentres conservi la vista, i la salut. Jo crec que als 70 anys no em donaré compte potser que estigui tant sols esperant que em vinguin a buscar per a anar a l'altre barri.

— I potser ja per acabar, com es troba el nostre metge de salut?

— L'any passat varen venir aquí a buscar sang, i jo per donar exemple vaig voler ser el primer. Al cap d'un mes em varen comunicar que possiblement m'havia encomanat hepatitis algú malalt.

O sigui que de llavors ençà, he començat a fer règim, en feia ja abans bastant, però ara en faig més. Un malalt d'hepatitis hauria de fer repòs i com que jo no puc fer-ne, doncs mira, vaig fent la viu viu.

De totes maneres hem trobo relativament bé.

Acabem ja l'entrevista a altes hores de la matinada. Per això ens desitgem mútuament bona nit i fins una altra visita, encara que com aquesta m'ha sortit barata, ja que no he pagat res, ni m'ha receptat cap xarop ni injecció.

MAGRIÀ

EL QUE NO HI HA

No és això que es veu avui, és la frescor solitària d'una aureola que viu; és el pas trist d'una vida que ens lleva la senyera. Ja no et veig esclatxa daurada, ets el que no hi ha; el teu perfum il·luminava ferms camins; el teu hodiern feia somriure una poncella,	feia esclatar un cor gemec però... és el que no hi ha. una llum plena de foscor és el que hi ha; però la teva veu, arribar fa a la realitat. Els cristalls, lluents de feble rosada diuen el que no hi ha. Sí! Això és el que no hi ha.
--	--

DOLORS VILAMITJANA
"ANTULL"

QUÈ PASSA AL PATRONAT

Aquesta pregunta, per a molts serà una sorpresa, però per als veïns que assiteixen als Plens Municipals, ja sabeu per on van els trets; però com que som pocs dintre la majoria del poble, i potser els més interessats sou els que viviu en el Patronat, gairebé que desconeixeu aquest problema, vet aquí unes ratlles.

El Patronat Local de la Vivenda, va ésser creat a Bescanó, per realitzar una "obra social" molt important, com és dotar de vivendes dignes a unes condicions òptimes. Aquesta tasca es va portar a terme gràcies als esforços d'un grup de bescanonins, sense finalitats lucratives ni polítiques ni personalismes de cap mena, sinó que senzillament tenint com a nord objectiu el bé social, s'embarcaren vers aquesta gran obra social, i davant tot això no podem fer menys que elogiar i aplaudir. Però resulta que tot aquell afany inicial sembla que ha desaparegut.

En un dels últims Plens Municipals, es va debatre l'emplaçament d'unes fonts públiques, puix no n'hi ha en el nostre poble i el problema de l'aigua és sobradament conegut; es suggerir fer-ne una, en el lloc on hi ha el safareig, doncs aquest s'hauria de traslladar per motius d'instal·lació de la guarderia a un lloc més idoni i discret. Una altra al pati de les antigues escoles, lloc on arrançant podria ser lloc d'esbarjo per petits i grans, amén de formar part del nou complexe esportiu que serà ubicat en aquesta zona. I una tercera en el Patronat... Heus ací on va sorgir la controvèrsia, doncs la proposta de

Molts són els veïns del patronat que viuen al voltant d'aquesta plaça que han perdut hores per mirar de netejar-la i adecentar-la. Sens dubte, se'ls ho ha d'agrair.

Es pot dir que va ser una de les millors coses que s'han fet a Bescanó l'iniciar les vivendes del Patronat. La foto va ser feta l'any 1967 per en Magrià.

l'Ajuntament fou que el municipi corrés amb les despeses de la instal·lació i el Patronat proporcionés el cabdal d'aigua de la seva xarxa, doncs els veïns d'allí serien els més beneficiats; la qüestió és que es va informar que el Patronat desitjava endemés que s'acondicionés el lloc amb bancs, arbres i altres, per fer-ne un lloc més acollidor. Aleshores un membre del Consistori replica:

— Tinc entès que la Junta del Patronat, disposa d'uns diners procedents de la venda d'uns solars sobrants, i que la seva quantia aproximada és d'uns sis milions (6.000.000) de pessetes, diners que la majoria dels socis beneficiaris ignoren la seva existència, i que molt bé podria ésser per fer una obra social en el poble; per altra part de tots és sabut les constants i greus inflacions per les que està travessant la moneda, quan més es tarda menys val, el que és un factor importantíssim i més sabent

que encara resten moltes coses a fer.

Fa temps que es va parlar de construir un local per a les persones de la 3.ª edat, seria una obra social molt ben vista, sap greu dir-ho, però a Bescanó sembla que aquestes persones no hi compten per a res, i se'ls hauria de mimar, les seves espatlles porten la pitjor càrrega de les nostres generacions; estem on estem perquè ells varen anar avançant i lluitant; front, les condicions adverses de la guerra i postguerra.

Per altra part es podria muntar una Biblioteca que amb l'ajuda del Ministeri de Cultura, l'Ajuntament i altres organismes faria un gran servei al poble.

Aquestes esmentades obres són importants i al nostre modest entendre, seria un dels millors camins per aquests diners del Patronat, si es tarda molt en fer quelcom hi ha el perill que molt poc es podrà fer.

Srs. del Patronat: en les vostres mans teniu, una vegada més la solució a una problemàtica concreta del nostre poble, i que si fa uns anys vareu saber solventar un greu problema, no dubtem que també ho sabreu fer ara, ja que sabem de l'estima que us mereix Bescanó.

Solament us suggerim que mediteu aquest escrit i que democràticament l'exposeu a la Junta, doncs també és cert que ells són els que han de decidir que fer amb els diners. Avui no es pot estar creuat de braços; el temps ja no es podrà recuperar, i es pot perdre una gran obra social i cultural per Bescanó, tal i com molts desitgem.

"UNIÓ POPULAR BSCANONINA"

PLAY BACK

XERRADA AMB EN FERRAN MASSANEDA (NANDU)

Amb motiu del guardó que la Unió Popular Bescanonina ha premiat la tasca del grup de PLAY BACK no podem deixar de portar a les nostres pàgines les impressions d'una xerrada que vàrem tenir amb un dels seus promotors i treballadors, en Ferran Massaneda, en NANDU.

En Nandu ens diu, parlant de la seva afició artística, que als 8 anys va veure una pel·lícula de l'Elvis Presley i que de llavors ençà es va convertir en el més fervent admirador i copiator d'aquest artista. D'aquí la seva afició al ball i la música rock molt principalment.

La idea de formar el grup de Play Back sembla ésser que va sortir d'en J. Segur.

ONACSEB, no limita les seves actuacions a Bescanó. Ha estat fent una gira durant aquest estiu per diferents sales d'espectacles i discoteques de la nostra província. Segons en Nandu, l'èxit d'aquestes actuacions representa per ells la compensació de poder realitzar la seva afició. La part econòmica no els interessa.

Tenen representants que els proporcionen aquestes actuacions foranes: Antoni Vila i J. Planes entre ells.

Ens diu en Nandu que han tingut proposicions per a treballar de ple en aquest afer artístic. Els han arribat a prometre que en el curs d'un any treure unes 8.000 ptes. cada actuació, el que suposaria no treballar en res més. No els

interessa. Hi veuen una mà explotadora.

Els diners recollits de les actuacions en el poble queden al fons de l'Associació Alba Bescanonina i el benefici de les actuacions de fora queden al fons del grup.

Cal destacar que aquest grup de nois i noies es preparen els decorats, la lluminositat i vestuari.

Tenen en preparació un número de Rock acrobàtic entre en Nandu i la Carne Vilaplana.

En Nandu ens recomana que fem arribar la seva satisfacció vers els pares per la confiança que li han demostrat en deixar-li la mainada per formar el grup infantil.

Ens recalca una i altra vegada que la tasca del Play Back s'ha fet entre tots els nois i noies del grup, que ell ha sigut un més del grup. De totes maneres creiem que no ha d'ésser tan humil, que encara que això és veritat, tampoc és mentida que en bona part ell ha sigut l'ànima del grup. No us ho sembla nois i noies del Play Back?

Realment merescut el guardó amb què s'ha premiat la voluntat, l'esforç i el treball d'aquests nois i noies.

Des d'aquí la nostra enhorabona. Gràcies NANDU.

LAPILASTRA

Fotos: P. MAGRIÀ.

Els deu principis

El 20 de Novembre de 1959, l'Assemblea General de l'Organització de les Nacions Unides, aprova en sessió plenària, per 78 vots a favor i cap en contra, la Declaració dels Drets del Nen. Per commemorar el seu 20 aniversari, mitjançant una resolució unànime del 21 de desembre de 1979 l'O.N.U. declara 1979 Any Internacional del Nen (A.I.N.) designant a l'UNICEF com a organ principal encarregat de coordinar les activitats de l'any.

7
Tota la responsabilitat dels seus pares i, en tot cas, en un ambient d'afecte i de seguretat moral i material; fet de circumstàncies excepcionals, hom no hauria de separar el nen març de la seva mare. La societat i les autoritats públiques tindran l'obligació d'atendre especialment les criatures sense família o que manquin dels mitjans adequats de subsistència. En el manteniment dels fills de famílies nombroses és convenient concedir subvídies estatals o d'una altra mena.

8
L'infant té dret a rebre una educació que serà de franc i obligatòria almenys en les etapes elementals. Hom li donarà una educació que afavorirà la seva cultura general i li permetrà, en condicions d'igualtat d'oportunitats, desenvolupar les seves aptituds i el seu criteri individual, el seu sentit de la responsabilitat moral i social, i contribuir a ser un membre útil de la societat. L'interès superior del nen ha de ser el principi rector dels que tenen la responsabilitat de la seva educació i orientació; aquesta responsabilitat recau, en primer terme, als seus pares.

9
Cal que l'infant gaudeixi plenament de joies i esports, als quals hauran de ser orientats cap a les finalitats perseguides per l'educació; la societat i les autoritats públiques s'esforçaran per proporcionar al gaudi d'aquest dret.

10
Cal que, en totes les circumstàncies, l'infant figurei entre els primers que reben protecció i socors.

11
L'infant ha de ser protegit contra tota forma d'abandó, crueltat i explotació. No serà objecte de cap mena de tràfic.

12
Hom no hauria de permetre que la criatura treballi abans d'una edat mínima adient; en cap cas, no serà dedicada ni se li permetrà que es dediqui a cap ocupació o càrrec que en pugui perjudicar la salut o l'educació, o impedir-me al desenvolupament físic, mental o moral.

13
Cal que l'infant sigui protegit contra les pràctiques que puguen fomentar la discriminació racial, religiosa o de qualsevol altra mena. Ha de ser educat en un esperit de comprensió, tolerància, amistat entre els pobles, pau i fraternitat universal, i amb plena consciència que cal que convergi les seves energies i aptituds al servei del món.

Declaració dels

Drets de l'Infant

1979
Any
Internacional
del
Nen

- 1 L'infant gaudirà de tots els drets enunciats en aquesta Declaració. Aquests drets seran reconeguts a totes les ciutats sense cap excepció ni distinció o discriminació per motius de raça, color, sexe, idioma, religió, opinions polítiques o d'altre mena, origen nacional o social, raïons econòmics, naixement o una altra condició, ja sigui del nen mateix o de la seva família.
- 2 L'infant gaudirà d'una protecció especial i disposarà d'instal·lacions i serveis dignes i tot per la llei i per altres mitjans, per tal que pugui desenvolupar-se en els aspectes físic, mental, moral, espiritual i social de manera saludable i normal, així com en condicions de llibertat i dignitat. En particular, l'leí amb aquesta finalitat, la seva educació formarà part de la qualitat i s'implicarà sense l'interès superior del nen.
- 3 L'infant té dret als del naixement a un nom i a una nacionalitat.
- 4 L'infant ha de gaudir dels beneficis de la seguretat social. Tindrà dret a creixer i desenvolupar-se en bona salut; amb aquesta fi caldrà que hom proporcionï, tant a ell com a la seva mare, atencions especials, físic i tot una pre-natal i postnatal. La ciutadania tindrà dret a fruit d'alimentació, habitatge, salutge i serveis mèdics avançats.
- 5 L'infant impedit físicament o mental o que patirà algun impediment social ha de rebre el tractament, l'educació i l'atenció especials que exigeix el seu cas particular.
- 6 A l'infant, per al desenvolupament pla i harmoniós de la seva personalitat, li cal amor i comprensió sempre que sigui possible, caldrà que creixi a l'ombra i

En el seu número anterior La Farga de Salt, butlletí que publica el Casal de Jubilats ens enviava una atenta i simpàtica salutació a la vegada que ens felicitava per la nostra trajectòria. Hem de dir que ens ha fet molta il·lusió. Ells saben molt bé com nosaltres les hores i voluntats emprades per tirar endavant un mitjà de comunicació que reflexa i recull les inquietudes d'un poble. És així doncs que Lapilastra a la vegada que els agraeix la seva deferència els anima a continuar la tasca començada amb tan d'encert i que el seu número 3 amb una portada de filigrana en pot ésser una mostra. Creiem que tenen un important paper a fer en la identificació de Salt com a poble amb la seva pròpia personalitat i aconseguirán els seus objectius. Felicitats doncs, a La Farga i a tots els saltencs.

CONSELL DE REDACCIÓ DE LAPILASTRA

LLIÇONS DE CATALÀ

LLIÇÓ 6ª

Generalment els noms formen el plural afegint una **s** al singular: cavall, cavalls; gat, gats; serp, serps; barret, barrets.

Els acabats en **a** no accentuada, la canvien per **es**: gallina, gallines; porta, portes; atleta, atletes; rosa, roses.

Els acabats en:

ca el fan en **ques**: roca, roques; boca, boques.

ga el fan en **gues**: figa, figues, plaga, plagues.

ca el fan en **ces**: Placa, places; raça, races.

ja el fan en **ges**: taronja, taronges, platja, platges.

qua el fan en **ques**: pasqua, pasques.

gua el fan en **gues**: aigua, aigües, llengua, llengües.

Els acabats en vocal accentuada el formen afegint **ns** al singular: camió, camions; cosí, cosins; capità, capitans, algú, alguns. (Perden l'accent).

EXCEPCIONS: bisturí, bisturís; mercè, mercès; cafè, cafès; clixé, clixés; esquí, esquís; lilà, lilàs; mamà, mamàs; menú, menús; oboé, oboés, papà, papàs; puré, purés; quinqué, quinqués; sofà, sofàs, te, tes.

Els acabats en **c** formen el plural si són masculins, en **os**: el braç, els braços, el comerç, els comerços, llaç, llaços.

I afegeixen una **s** si són femenins: la faç, les façs. La calç, les calçs. La falç, les falçs.

Una nota més amb motiu de l'Any Internacional del Nen, el nostre amic i col·laborador Francesc Bonaventura d'Anglès, ens ha fet un vers dedicat a:

A LA SIMPÀTICA NINETA CRISTINA CARRERAS PUIG

C CRISTINA, xamosa CRISTINA,
R rossa com un fil d'or,
I ingènua com una nina
S saltirona com joguina
T tota tu ets un tresor
I i al mateix temps divina
N nena ben bescanonina
A amb somriure de bon cor.

C CRISTINA, xamosa CRISTINA
A àngel com baixat del cel,
R rosa de jardí molt fina
R raig de llum que il·lumina
E ets bella com un estel,
R ram de flors en poncellina
A amb olor de clavellina
S sempre dolça com la mel.

P Per tu nineta xamosa
U un vers t'he dedicat,
I i si és que t'ha agradat
G guarda'l bé com una rosa.

FRANCESC BONAVENTURA I VILÀ

CONTE

ESCRIT AL SEGLE XIV

AUTOR: L'INFANTE DON JUAN MANUEL

TITOL GLOBAL "EL CONDE LUCANOR"

SÈRIE DE 50 CONTES QUE ACABEN TOTS AMB UNA ENSENYANÇA MORAL

TRANSCRIT I TRADUÏT - EN PROSA ACTUAL - D'UN LLIBRE DE TEXT DE QUAN JO EN TENIA POCS ANYS.

(AMB UNA MICA D'IMAGINACIÓ ES POT ESCENIFICAR)

NARRADOR: Escolteu el que va passar a un home bo amb el seu fill... Eren pagesos. Un dia que n'era dia de mercat, pare i fill anaren a la vila a proveir. Davant hi anava el burro perquè al retorn carregués amb les compres. Darrera, ells a peu, xarrant tranquil.lament. En direcció contrària venien uns vianants.

CAMINANT 1: T'adones amic, per anar a peu no cal tenir un burro

PARE: Nen, què diuen, de què riuen?

NEN: Que no es normal l'anar a peu quan es té un burro descansat i saps, pare, tenen raó, per això riuen.

PARE: Doncs puja tu al burro, vailet!

NARRADOR: Hi muntà el fill. Al poc es varèn creuar amb d'altres caminants que tornaven del mercat. En veure el vailet damunt el burro i el pare a peu van xiuxiuejar.

CAMINANT 2: S'haurà vist minyó més desconsiderat? Permet que ell vagi a cavall tenint bones comes, mentre el seu pare va arrossegant les avarques

CAMINANT 3: La culpa és del pare que no pot caminar i consent en donar al xic, aquest regal.

PARE: Què diuen aquesta gent? De què se'n foten?

NEN: Pare tenen raó. El que ha d'anar a cavall ets tu!

NARRADOR: Hi muntà el pare, el fill el segueix a peu. Un cop més enllà tornaren a creuar-se amb gent que venia del mercat. Gent que també va riure i criticar.

ARRIER 1: Veritablement que el marrec és massa jove per anar a peu.

PARE: Saps el que diuen fill meu?

NEN: Sí, pare. Mes, què cal fer?

PARE: Puja tu també al burro i ningú no podrà dir res ja.

NARRADOR: I així ho varen fer. Abans d'arribar al mercat, d'altre gent que anava a peu, va dir:

HOME 1: Hi ha persones que es mereixen ser elles bèsties de càrrega. No hi ha dret, tant flac com està el pobre burro i anar-hi dos a cavall!

PARE: Què diuen, ara, aquesta gent?

NEN: Tenen raó. No és just que tan feble ase, suporti el nostre pes.

PARE: I ara com ho podem fer, perquè ningú no digui res de nosaltres?

NEN: No sé que poguem fer res que no hàgim fet ja! Tot ha semblat dolent als ulls del altres!

NARRADOR: Calla el fill i acota el cap pensatiu. El pare redreçant-li afectuosament i mirant-l'ho als ulls diu:

PARE: Per tant aprèn d'una vegada: QUE HEM D'ACTUAR SEGONS ALLÒ QUE LA CONSCIÈNCIA ENS DICTI; SENSE PREOCUPAR-NOS DEL QUE DIRAN ELS ALTRES.

ESTAT DE COMPTES-DIADA SANT JORDI 1979

La Comissió organitzadora de la Diada de Sant Jordi 1979 junt amb l'Associació de Caps de família, presenten l'Estat de Comptes resultant de la Diada, aprofiten també l'oportunitat per agrair al poble de Bescanó la seva participació i col.laboració en els actes que en aquesta Diada es varen celebrar. Del dèficit resultant, tal com es va acordar inicialment, se'n farà càrrec l'Associació de Caps de Família.

Recaptament llibres i roses	25.370,--
Recaptament adhesius "Rebrols de l'Avi"	8.400,--
	<u>33.770,--</u>
Despeses llibres i roses	18.283,--
	15.487,--
Recaptament xampany i coques	29.551,--
Despeses xampany i coques	19.116,--
	<u>10.435,--</u>
	25.922,--
ALTRES DESPESES	
Obsequis i premis participants concurs dibuix	2.475,--
Orquestra	30.000,--
	<u>32.475,--</u>
DÈFICIT	<u>6.553,--</u>

NOTA DE PREMSA

COMPOSICIO DE LA NOVA JUNTA DIRECTIVA

Tal com els hi comunicaren en la passada Revista de LAPILASTRA, i en el núm. 4 corresponent al mes d'Agost, donem als Srs. Socis i lectors en general, coneixement de la composició de la Nova Junta Directiva per les temporades 1979|80, 81, 82 i 83. La mateixa es compona per:

Com a President...Llorenç Esteve i Agustí.
Vice-President 1er Llorenç Tarrenchs i Serra.
Vice-President 2.on Josep Ma. Masmiquel i Cullell.
Secretari.....Pere Heras i Gironès.
Vice-Secretari..... Lluís Comamala i Giralt.
Tresores..... Lluís Simón i Figueras.
Vocals..... Didac Santiago i Talleda; Joaquim Arbat i Torrent Pere Bosdemont i Costabella; Josep Soler i Torrent; Joan Gironès i Gelada; Jesús Teixidor i Franquesas; Narcís Carreras i Carós; Francesc Rigau i Terme; Rosend Soler i Soler, Llorenç Rosendo i Roca; Narcís Salló i Talleda; Vicenç Planella i Soler; Ramon Noguera i Pages; Josep Serra i Bagué i Josep Ferrer i Mateu.

També i dins la mateixa Junta Directiva les feines específiques són encomanades a dues Comissions; una, la Comissió Esportiva, de la qual és President-Coordinador, el Vice-President 1.er Llorenç Tarrenchs i Serra, i l'altre Comissió, és l'Organització, Economia i Serveis, la qual és encomanada al Vice-President 2.on Josep Ma. Masmiquel i Cullell.

També cal remarcar, que la Comissió Esportiva ja a fixat alguns jugadors i que prepara partits de pre-temporada, així també ja s'ha compromès amb els preparadors dels equips els quals són: Preparador equip de 3.ª Regional J.L. Aguilar, el dels Juvenils és en Francesc Marquès, i el d'Infantils l'Enric Esteve. En quant a la Comissió d'Organització, Economia i Serveis, ha tingut al seu càrrec amb la participació conjunta de l'Associació de l'Associació Familiar "Alba Bescanonina" de la preparació de la FESTA MAJOR de Bescanó 1979.

En contra de la nostra voluntat, no podem dir encara la composició completa dels equips del nostre Club tal com vàrem dir en el passat núm. de LAPILASTRA, però sí que es donaran en el proper.

I fins avui res més.

SECC. RELACIONS PÚBLIQUES.

FUTBOL

Amb motiu de celebrar la nostra Festa Major, es disputaren varis partits de futbol i de diferents categories.

DIA 10. — Dos partits es jugaren en la tarda d'aquest dia; ALEVINS i INFANTILS, contra els de la mateixa categoria del Club SPÒRTING de Girona.

INFANTILS guanya als de l'SPORTING per 5 a 2. Partit molt disputat i ben jugat per ambdós equips.

2on. Partit ALEVINS. També un partit molt disputat. Guanyen els nostres ALEVINS per 4 a 2.

Bona actuació per part dels nostres equips que s'emportaren uns magnífics trofeus.

Àrbitres: Josep Rabassada amb molt bona actuació en el partit d'Infantils. En el partit dels Alevins actuà Enric Esteve amb una actuació acceptable.

DIA 11. — JUVENILS del C.F. BONMATÍ i el C.E. BESCANÓ, i BENJAMINS del SPÒRTING i el BESCANÓ.

Partit dur i de gran rivalitat el dels JUVENILS, però no mancat d'esportivitat. Guanyà el C.F. BONMATÍ per 2 a 3. Àrbitre: Sr. Josep Rabassada. Bona actuació.

Partit dels BENJAMINS. Guanyen els del SPÒRTING per 1 a 2. Àrbitre: Joan Malagelada. Bona actuació.

DIA 12. — DISPUTAT PARTIT DE FUTBOL ENTRE ELS PRIMERS EQUIPS DEL C.F. BONMATÍ i EL C.E. BESCANÓ.

Partit mediocre. Molta emoció per l'incert del resultat però, amb joc molt pobre sobretot per part de l'equip visitant.

Va guanyar el Bescanó per 2 a 0. Del Bescanó cal destacar la labor d'en Matas, Arguelles i Ferrer. Va arbitrar el Sr. Gelabert amb bona actuació.

J.T.S.

TIR AL PLAT

El propassat dia 11 d'Agost, amb motiu de la Festa Major, es celebrà la tirada general de Tir al Plat, que es realitza en el Pla de Vilanna. Hi va assistir una nombrosa concurrència de tiradors forasters i locals.

Després de la tirada es celebrà un dinar de germanor, que consistí amb una costellada, que per als tiradors anava inclosa en el dret de tirada.

També es va fer el repartiment de premis i trofeus que foren nombrosos.

A.V.

L'equip del BESCANÓ, a l'any 1967. Des de llavors ha plogut molt, i pocs són els que s'han dedicat a aquest esport.

Foto: Magrià. Febrer del 1979

Tenim al nostre abast una altra fitxa de futbol que reproduïm. Aquesta vegada tenim a l'Ernest Planagumà Garriga.

Conexim de l'Ernest la seva faceta d'escriptor pels articles a la nostra revista pero desconeixem la d'esportista i jugador de fútbol. Una mica polifacetic, no? comptant que en el teatre no fa mal paper. De tots és coneguda la seva afició i vàlua en aquest aspecte.

ESPINET

CINE - PUB - SNACK BAR

Carrer Ponent, 20 - Telèf: 42 06 93
ANGLÈS

VIURE NATURAL

per: ANGEL BONET

TÈCNiques DE RELAXACIÓ

1.—LA RESPIRACIÓ

Amb aquests exercicis es tracta de prendre contacte amb el propi cos. Notar el que "passa" dins nostre: la respiració, el flux de la sang, totes les impressions i sensacions que tenim, en una paraula, **l'energia**. Cal viure plenament l'energia vital que ens mou, ens fa pensar, ens fa sentir, ens fa viure. És una tècnica per penetrar dins l'interior (interiorització) i conèixer-se a si mateix.

Així es pretén frenar i acabar amb l'stress de la vida moderna. El nostre sistema nerviós esdevé malalt degut a l'agitada i neuròtica activitat quotidiana. Cal regular-lo, sinó podem sofrir les desagradables conseqüències dels nervis descontrolats: excitació general, insomni, mal de cap, migranya, desordres varis: digestius, respiratoris, circulatoris, endocrins, etc... A tot això cal afegir la càptica situació que l'individu nerviós troba dins el seu propi psiquisme: inseguretat, inestabilitat, irritabilitat, manca d'equilibri, pèrdua de memòria, dificultat de concentració, etc...

Com podeu observar és molt important mantenir els nervis ben sans.

Això resulta cada vegada més difícil als nostres dies. Per dir-ho clar:

"Tot es fa de pressa i cridant"...

Cal recuperar el nostre ritme vital, el que correspon a la natura, i enterrar aquest ritme artificial on malvivim...

EXERCICIS

RESPIRACIÓ LENTA I COMPLETA

En primer lloc, estirats sobre el terra, de panxa enlaire, anirem observant la respiració. Veurem si és llarga, ràpida o curta. Tractarem d'allargar-la el màxim possible, sobretot l'expiració que gairebé haurà d'ésser el doble de llarga que la inspiració. Poc a poc allargarem l'expiració...

Després tractarem de fer arribar l'aire fins el ventre. Respirarem a nivell del tbrax i l'abdomen. Poc a poquet la panxa se n'anirà estovant i prendrà el ritme respiratori lent i complert. En moure el ventre cap enfora per donar màxima entrada d'aire i cap endins per expulsar-lo totalment aconseguirem fer una respiració completa. Normalment observem que la nostra respiració és a nivell clavicolar o com a màxim a nivell toràcic (el pit). Rares vegades movem l'abdomen (ventre). Això provoca una deficient oxigenació del cos. En respirar per la panxa l'intercanvi d'oxigen i anhídric carbònic es produeix de

forma completa a nivell de la part baixa dels pulmons, mentre que en la respiració incompleta (clavicolar o toràcica) l'intercanvi és parcial i això fa que en certa manera provoca una petita intoxicació del cos (mala ventilació).

Així mateix, la respiració lenta i allargassada regula tot el sistema nerviós i endocrí, normalment en desequilibri. Es un mitjà eficaç contra "l'stress i la manca de domini envers el cos i la ment.

L'aire és el segon aliment més important. No podem viure si ens manca dos o tre minuts. Cal tenir en compte que l'aire constitueix una energia de caire elèctric està format per ions negatius que donen vitalitat al cos. Si respirar es transcendental per l'intercanvi d'oxigen i l'anhídric carbònic, també ho és per la força vital que porten aquests ions carregats negativament. Mitjancant les tremenacions nervioses nasals podem captar aquesta energia iònica vital. Per això caldrà respirar sempre pel nas i no per la boca. Es ben sabut que l'home de pagès necessita menjar menys que l'home de ciutat. L'aire pur respirat a dalt d'una muntanya és el millor aliment per suportar la diada més dura de feina.

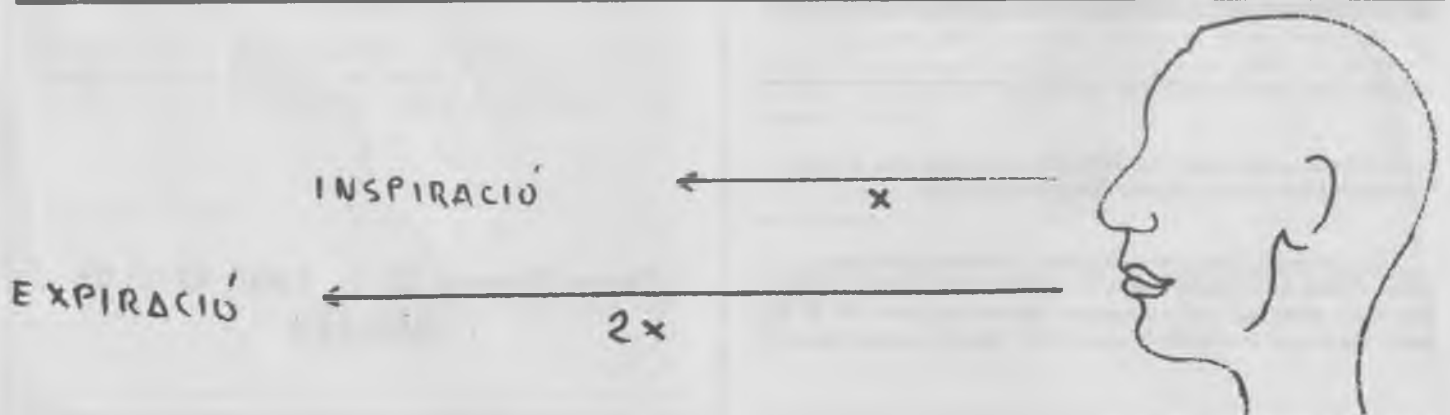
D'altra banda, molts mitjans artificials (fibres sintètiques, plàstics, gomes, cotxes, etc. crean un camp elèctric negatiu al seu voltant, impeding la captació dels ions negatius, recordem que "cargues electricques del mateix signe es rebutgen". La somnolència que a vegades patim anant en cotxe, bus o tren és deguda al camp elèctric negatiu produït en fregar les rodes del vehicle (tren o cotxe) amb el terra.

En segon lloc.— En inspirar aixamplarem el ventre al màxim, pujant el diafragma cap amunt per donar més cabuda a l'oxigen.

— En expirar farem el contrari, flexionarem el ventre cap endins i baixarem el màxim possible el diafragma

En aquest procés tractarem de no distreure'ns amb pensaments, preocupacions, projectes, etc.. es tracta de tenir també un domini sobre la ment al mateix temps que sobre el cos. Per això no deixarem la nostra ment deslligada, sinó que la lligarem amb la respiració. Seguint el ritme respiratori mentalment podrem tenir opció a un interessant grau de tanquil·litat mental. En inspirar, la ment baixarà cap avall i en expirar pujarà cap amunt. Quan més suau sigui el moviment respiratori més fàcil serà mantenir la ment en calma. Cal recordar que pensem al mateix ritme que respirem. Si respirem poc a poquet ens sera impossible mantenir molts pensaments al cap.

Cerquem la pau i la felicitat controlant la respiració...

EL CAMP A BESCANÓ

Des de fa molt temps aquest poble que ens envolta les terres de conreu han estat disminuïdes i la producció augmentada per la qüestió econòmica. Les necessitats energètiques i plàstiques cada dia van en augment. La zona de conreu d'aquest poble és gran en comparació amb l'urbanitzat i els cultius propis solen ésser farratges; per això parlarem del paper del nitrogen i la matèria orgànica dins d'aquestes plantes, però ja que les plantes generalment aquests elements els obtenen del sòl, fora casos excepcionals que s'ajuden de bacteries azotobacter i d'altres que l'agafen directament de l'aire, abans caldrà tocar una mica el tema del sòl.

El terra està compost de tres classes d'elements: biòlegs, físics i químics. Els biòlegs fan referència a la vida que hi ha dintre del terra, colònies de bacteries, fongs, sers més complicats, cucs, que ajuden l'aireació a vegades al canvi d'elements d'un estat o d'un altre, per exemple: putrefacció, etc.. És clar que si els matem no ajudem, sinó que fem que hi hagi un retard dintre del cicle de simulació del material per les plantes. Aquí hem de tenir molta cura amb les dosis elevades i successives d'herbicides i productes per l'estil. Els físics són els que podem veure a simple vista i que tenen una transcendència molt acusada dins l'aprofitament, absorció i retenció d'elements. Les capes del terra són tres: sòl, subsòl i rocamara; generalment a on es cultiva és en el sòl, i les principals propietats que té són les següents: textura, estructura i profunditat principalment. La textura podem dir que és la composició del terreny mirant de les seves partícules: aquestes poden ésser de més gran a més petita; pedres, sorra, llim i argila.

Tots sabem que un terreny sorrenc l'hem de regar més sovint, que les plantes sembla que els adobs no els fan res. Tot és un problema de la falta de retenció d'elements i d'aigua. Es un sedas. En canvi, en els terrenys argilosos el problema es planteja a l'inversa: asfíxia radicular quan hi ha massa aigua.

Generalment en un terreny no es troben partícules de sorra, llim o argila per separat, sinó que es troben barrejades i amb unes proporcions que dona el caràcter del sòl; així podem dir que hi ha tres terres sorrenques, llimoses, argiloses, sorrenc-llimosos, sorrenc-argilosos, francs, etc. Una aclaració, el terreny franc és l'ideal, amb una composició mitja (més o menys 5%): SORRA = 80%, ARGILA = 12%, i les sobres de llim.

La importància de la textura no radica solament en la retenció d'elements, sinó en el moment del seu subministre i molt important el moment òptim per treballar la terra.

L'estructura per dir-ho d'alguna manera, és la forma en què s'uneixen les diferents partícules anteriors: sorra, llim i argila, que formen agregats i la seva disposició. Els agregats estan constituïts per partícules grosses que poden ésser sorra i llim, que formen

Pels voltants de la part vella podem veure que els terrenys segueixen essent francs-argilosos.

l'esquelet, i unes partícules fines que són: argila i humus que tenen la missió de ciment. L'estructura pot ésser: granular, laminar, engrunat, etc. la millor és la granular.

La importància de l'estructura està en: circulació i equilibri entre l'aigua i l'aire de la terra. Reserva d'aigua disponible a les plantes, capacitat de camp. Facilitat de penetració d'arrels.

El destructors de l'estructura són: **treballar el terreny en condicions desfavorables**. Ara farem menció a la textura: un sòl de característiques argiloses no es pot treballar quan està sec, tot són terrosses, sinó que és bo que es treballi quan la terra a l'agafar-la amb la ma i apretar-la, al deixar-la anar es desfai, en un terreny sorrenc no té importància, i en un franc les condicions gairebé són igual que sorrenc.

A l'entrada de Bescanó a mà dreta de la carretera, podem veure terrenys sorrencs de naturalesa aluvial, en canvi a l'esquerra uns terrenys francs-argilosos.

Quantitat de sodi a la terra: el sodi bloqueja tots els elements que llancem a la terra, per tant, no són assimilables per la planta. Són en el terreny, però com si no hi fossin. No podem entrar a formar part de la solució circular del terra. Aquí la importància de quan es fa un anàlisi és demanar els materials assimilables i no els totals, ja que es pot posar en un pinso, plomes, casc de cavall, corns de qualsevol animal i fins i tot ungles i dir amb raó que la proteïna bruta d'aquest pinso és del 40 o més per cent. Però la proteïna digestible no és amb molta aquesta quantitat.

Embassament d'aigua. Saturació d'aigua en el terreny: Això fa que tots els poros que hi ha entre els agregats quedin tapats i no circuli l'aire amb el que es produeix una asfíxia i una ruptura dels agregats. Fins ara hem vist tot això, encara que ens falten els elements químics, però abans farem referència a les condicions mínimes i imprescindibles del mitjà per tal que hi visqui una planta; elles són: temperatura, aireació, humitat i fertilitat.

Químics: el terreny està compost per macro-elements i micro-elements. Els macro-elements són els que la planta fa servir amb major quantitat; aquests són: els primaris, nitrogen, fòsfor, i potassa. Els secundaris: calci, magnesi i sofre. Els micro-elements són: ferro, magnesi, zenc, coure, molibdeno, boro i alumini.

En els anàlisis normalment es consideren els tres primers: N, P, i K, o a vegades en cultius intensius els sis, ja que els altres la planta els necessita en poca quantitat i les seves deficiències no produeixen una merma molt grossa.

Avui i ja per acabar, hem vist les nocions que cal tenir en compte per poder entendre l'actuació del pages enfront la matèria orgànica i nitrogen que en un proper número veurem la seva missió dintre del terreny i la planta.

LAPILASTRA ÈS DE TOTS

Per: FRANCESC BONAVENTURA I VILA

Fotos: MAGRIÀ

Podríem dir que el Senador Jaume Casademont, és el que més gaudeix d'una bona vista de BESCANÓ des de la seva terrassa. Com l'envegem!

No tots els pobles poden presumir de tenir una revista per reflectir-hi quants esdeveniments es succeeixen en el poble en el decurs d'unes setmanes, com també per recopilar-hi part de la història que ens llegaren els avantpassats durant la seva existència.

Bescanó sobresurt en aquest aspecte, ja que té el seu propi portaveu que no és altre que "LAPILASTRA", per tal de divulgar tot el que passa d'interessant al seu entorn, noves que moltes vegades passarien desapercebudes si no fos aquest medi informatiu, que arriba a l'abast de tothom gràcies al cos de redacció, que és el que es preocupa d'omplir les pàgines del periòdic.

Sobre aquest homes recau tot el pes, que no és poc, per cert, i sols ells saben de les dificultats que sorgeixen per portar a bon terme la delicada missió de compaginar el periòdic, inconvenient que no cal enumerar per no fer la llista massa llarga, per no dir inacabable.

Aquest contratemps sols pot ser superat per homes plens d'il·lusió i d'una voluntat immensa, posseïts d'una gran moral per no caure en el complet desaním, ja que cal tenir en compte que fer una revista de la importància de "LAPILASTRA", no és, malauradament, una cosa ben planera, ans al contrari, feixuga, perquè la cosa no és com aquelles que arriben a la bona de Déu, com se sol dir, sense trifulgues de cap classe ni maldecaps de cap mena.

Aquests homes que formen part de la redacció del portaveu bescanoní són dignes d'admiració per la seva entrega total.

Per aquesta gent la lloança mai no és prou si tenim en compte la seva desinteressada col·laboració, aquesta gran voluntat per tal de contribuir a l'enalti-

ment de les coses mostrades, en aquest cas bescanonines, que sempre plauen al veïnatge i són l'admiració d'altres.

Els es desviuen tostemps per preguntar als quatre vents les virtuts i grandeses del poble, que poc a poc els mima, els encoratja i estima, i fins i tot ja els ajuda a enaltir-ne les excel·lències en la mesura de les seves possibilitats.

Els redactors de "LAPILASTRA" poden ser humils, però, al nostre entendre, són grans d'esperit, ja que de no ésser-ho "LAPILASTRA" encara no hauria vist la llum pública, i a tu, amic lector, no t'hauria estat possible de tenir a les teves mans aquests fulls de lletra impresa i vistes del poble nadiu pel que tant et desvius.

Molts són els pobles escampats arreu de les comarques gironines, més, són ben comptades les publicacions que veuen la llum pública en el Gironès, la Cerdanya, el Ripollès, la Selva, la Garrotxa i a l'Alt i Baix Empordà.

Es per això que Bescanó és un espill on moltes poblacions d'importància voldrien reflectir-se, la qual cosa no és al seu abast per manca de gent empenedora, factor tan primordial com imprescindible.

"LAPILASTRA" ja des del primer moment tingué una bona acollida per part del veïnatge, motiu pel qual els seus redactors es veieren animats per a prosseguir la tasca que s'imposaren des dels primers moments entremig de la incògnita de l'èxit o el fracàs, la qual incògnita s'ha aclarit fins a la data en bé del poble i dels mateixos fundadors.

"LAPILASTRA", nascuda del no res, creix i es fa bella i s'enfila delerosa per arribar fins qui sap a on, com més

enlaire millor, per tal d'assolir la fita proposada per aquests bons bescanonins.

Lloem l'esforç dels capdavaners de "LAPILASTRA", la Revista que porta nom femení per fer-la més gentil i amorosa, nom representatiu d'un lloc ple d'història trista i alegre a la vegada, segons la seva pròpia història.

Bé podem dir que el portaveu bescanoní és de tots, motiu pel qual la col·laboració ha de ser massiva, per més modesta que sigui l'aportació, ja que moralment també pot ajudar-se i de manera positiva, tal com si contribuïssim en aixecar uns fonaments d'una obra aportant-hi modestament un gra de sorra, posem per cas, que malgrat la seva insignificància també representa quelcom.

Els elogis plouen com pluja menuda vers aquests redactors, humils i grans a la vegada, que fan possible l'existència d'una revista de categoria com és "LAPILASTRA".

El mateix poble de Bescanó es torna vermell com les seves maduixes quan sent tantes i merescudes alabances que es fan del seu portaveu.

En el passat número de "LAPILASTRA" aparegué el meu primer article, en el que deia que una vegada estigués familiaritzat amb els seus redactors, parlaria d'ells, tal com ho faig en el present escrit.

No costa gens ni mica fer-se amic dels bescanonins que sempre van amb el cor a la mà i els braços oberts de bat a bat per rebre't amb tota cordialitat i dolcesa.

Es per això que sempre se'ls ha de correspondre tal com es mereixen de manera afectuosa i sincera, amb tota cordialitat i estima.

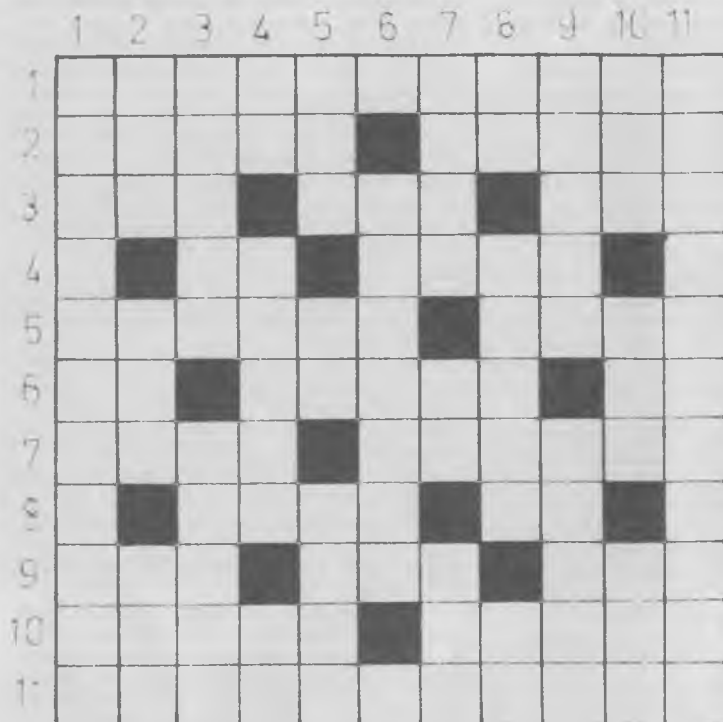
Una vista de La Pilastra. Que n'és de ben encertat aquest nom per la Revista! No podien triar res millor!

HORIZONTALS

1.-Nues. 2.- Al revés, fer rialles. Element metàl·lic del grup del Platí. 3.- Nom familiar de baró. Víscera que fa el bombeig de la sang en el cos humà. Consonants de noces. 4.- Primera lletra de l'abecedari. Símbol químic de l'Erbio. Peça de roba, que es porta tirada a l'espatlla. Consonant. 5.- Estranyesa. Al revés, borratxo. 6.- Consonants. Port pesquer de Galícia. Al revés, so que fa la vaca. 7.- Al revés, instrument musical de corda. En femení, de ben endins. 8.- Consonant. Al revés, nena. Campió. Consonant. 9.- Pronom personal. Al revés, benvolgut, estimat. Riu de Sibèria. 10.- Malaltia cutània ulcerosa de la cara. Expressió injuriosa contra una cosa sagrada. 11.- Facultat d'acomplir miracles.

VERTICALS

1.- Divisió territorial de França. 2.- Amb castellà, nom de lletra en el seu só suau. Poble gironí de la comarca de la Cerdanya. Amb castellà lloança. 3.- Tipus de gasolina. Al revés, copsar amb la mirada. 4.- Arbre. Practicant un cert esport. Al revés, pronom. 5.- Orgull, tarannà altiu. Sigles comercials. Al revés, pati interior generalment voltat de pòrtics. 6.- Número romà. Petit instrument de vent de terra cuita, de forma ovoide i amb vuit forats que es tapen amb els dits. Consonant. 7.- Unitat monetària d'Itàlia. Al revés, Conjunció. Que no està cuit. 8.- Terminació de l'infinitiu d'alguns verbs. Estri que serveix per pentinar el cabell. Papilionàcia de setze a vint-i-quatre folloles lineals. 9.- Un dels apats que hom fa durant el dia. Al revés, pretesa comprensió de les coses que pertanyen a la sola fe. 10.- Sigles de l'ex partit "Esquerra Democràtica de Catalunya". Fressa d'una explosió. Governador de província a Turquia. 11.- Metòdica, ordenada.

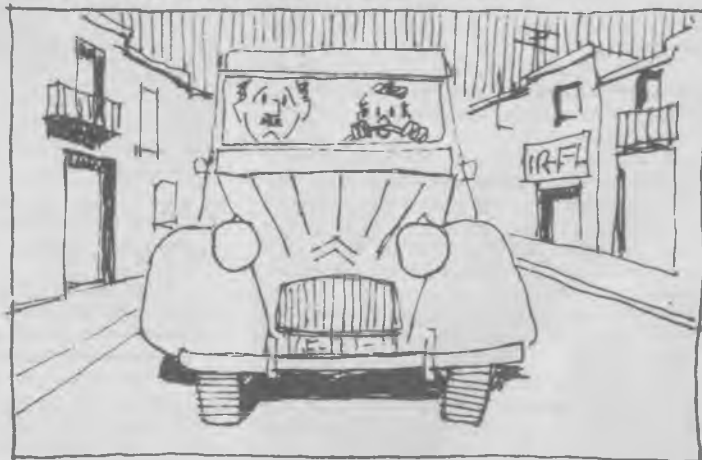
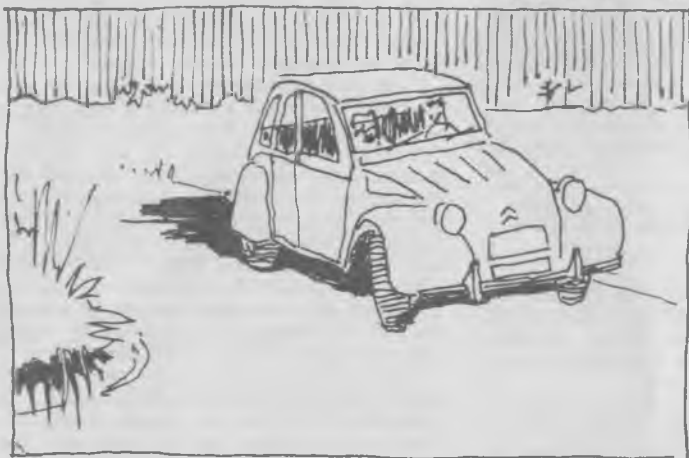

SOLUCIONS A L'ENCREUAT N.º 5.

HORIZONTALS: 1.- Temperatura. 2.- Emanar. 3.- Ral. 4.- R. So. Rifi. 5.- Asafia. 6.- Tu. 7.- Raig. 8.- E. Nata. 9.- Mia. Ara. Deo. 10.- odre. 11.- Luminàries.

Verticals: 1.- Terratrèmol. 2.- Ema. 3.- Sua. 4.- Pn. 5.- Eae. 6.- Ir. 7.- Tapi. 8.- R. 9.- Tractar. 10.- N. 11.- aial. Ur. Apa. Tu. Fesol. Ar. Urgir. Padrí. Rea. Ite. Eee. Antecessors.

ANY INTERNACIONAL DEL NEN

RACONS DE BESCANÓ

Per: Pere Magrià i Pou

Tal i com vaig dir el mes passat, torno de nou avui a mostrar-vos dues fotografies més de BESCANÓ a l'any 1920. M'agradaria poder-ne reproduir varies cada vegada, però això equivaldria a què fossin més petites de tamany, perden detall i potser un xic d'encant. El proper mes canviarem de tema, és a dir, si ara eren fotos de Bescanó, llavors seran fets també antics i relacionats amb el nostre poble. N'he pogut localitzar després de molt buscar i remenar per les comarques, d'altres que ben segur n'estic faran les delícies de tothom, i que algunes són fets molt importants que una major part de la gent recordarà amb nostàlgia, tristesa, o també pel contrari alegria.

Per enllaminar-vos una mica, per exemple, algú recorda quan el tren d'Olot caigué a LAPILASTRA?, la festa de la Plaça del Bell Lloc?, les compres que es feien inclús dintre del mateix tren d'Olot de conills i aviram?, els aiguats?, etc, etc, etc. En fi, tot ho veurem en els propers mesos si algú no ofega LAPILASTRA, tal i com sembla seria el seu vast desitg.

Igual que el mes passat doncs, les fotografies d'avui les vaig poder localitzar a l'Arxiu Fotogràfic d'Investigacions Arqueològiques de la Diputació de Girona i són fetes per en VALENTÍ FARGNOLI. Jo tant sols m'he limitat a fer-ne una fidel reproducció de totes elles. Aprofito ara dues ratlles per agrair i donar gràcies a l'amic Narcís Soler i Masferrer, que m'ha fet d'intermediari per poder trobar diguem-ne aquesta "Cava".

La façana de l'església, si bé era llavors tal i com és ara, podem apreciar la diferència en què a l'esquerra hi havia l'entrada al cementiri. Una altra cosa que ha canviat ara, és que llavors la porta estava oberta tot el dia per poder anar al temple, i ara ha de romandre tancada com a tot arreu.

VISTA GENERAL de BESCANÓ - fotografia de Valentin Fargnoli

Una vista general del poble presa pels voltants de Santa Anna, ens mostra el reduït nombre de cases al voltant de l'Església, la recta carretera quasi totalment deshabitada, la fàbrica Grober, i destacant l'horta o jardins de Can Sambola; ara actualment el camp de Fútbol.

BANCO POPULAR ESPAÑOL

LLIBRETES
D'ESTALVI

1911
1912
1913
1914
1915
1916
1917
1918
1919
1920
1921
1922
1923
1924
1925
1926
1927
1928
1929
1930
1931
1932
1933
1934
1935
1936
1937
1938
1939
1940
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025